

[Aksel Larsen.]

regeringens førelse; deres ansvarlighed bestemmes nærmere ved lov.“

Det står i grundloven, at der skal udformes en lov om ministeransvarlighed; så er det givet, at så skal en sådan lov udformes. Det er noget, der ikke burde kunne diskuteres. Jeg ved meget vel, at man siger og kan sige: ja, men sådan en paragraf er en løfteparagraf, den har stået i grundloven før 1953, derfor skal man ikke tage så tungt på det. Ja, det ved jeg alt sammen, men fordi man før 1953 har forsømt at gøre det, man skulle gøre i overensstemmelse med grundloven, bør man ikke fortsætte med at forsømme det, og det kan i hvert fald ikke tjene som undskyldning. Jeg ved også, at forfatningskommissionen og folketetinget, der i grundloven af 1953 gentog, at vi skulle have en ministeransvarlighedslov, må have været klar over, hvad de gjorde. Vi var i hvert fald klar over det i forfatningskommissionen. Jeg gjorde opmærksom på det. Jeg går ud fra, at folketetinget har været klar over, hvad det var for en grundlov, man vedtog, og hvad der stod i den pågældende paragraf. Folketinget har været med til at udforme denne grundlov, hvori der står, at vi skal have en ministeransvarlighedslov. Så har ingen regering ret til at erklære, at den ikke kan udformes, eller at det bør vi ikke gøre. Så skulle man have sagt, før man vedtog den reviderede forfatning, at det ikke kunne lade sig gøre at udforme en sådan lov.

Altså, alene det er for mig tilstrækkeligt, og man må gerne sige, at jeg er formalist, når jeg bruger det som hovedargument, men jeg har ikke noget imod at være formalist i spørgsmålet om grundloven. Dertil kommer, at vi alle ved, at hvis vi ikke har en særlig ministeransvarlighedslov, så bliver spørgsmålet om ministrenes ansvar noget yderst abstrakt, og så vil vi formentlig ikke opleve, at en minister bliver draget til ansvar for sin embedsførelse, for sine undladelsessynder, eller fordi han har gjort noget i sit embede, som han ikke måtte. Jeg ved meget vel, at det er sket nogle gange i Danmarks historie under jungrundloven, at der har været rejst rigsretstiltale mod ministre eller forhenværende ministre, og det er endda sket, at sådanne er blevet dømt, men på den anden side må man vist

erkende, at det var på et tidspunkt, da partimaskinerne ikke var så stærke, som de er nu, og partipolitiske synspunkter og interesser ikke spillede så stærkt ind i folketingets afgørelser, som de gør nu. Det er jo simpelt hen sådan, at hvis de partier, som har ansvar for, at et folketingsmedlem eller en anden dansk statsborger er blevet minister, på en eller anden måde fortsat har flertal i tinget, vil det være praktisk umuligt imod deres flertal at få vedtaget, at der skal rejses tiltale mod en minister, det være sig nuværende eller afgået, for hans embedsførelse. Sådan er det nu engang; man kan synes om denne skik, eller man kan ikke synes om den, men det er sådan.

Netop derfor bør vi have en ministeransvarlighedslov. Det er det reelle argument for en ministeransvarlighedslov, for, at intet folketing, intet folketingsflertal og intet af folketingets partier skal sige: nej, det er os, der skønner om dette, og vi skønner nu, at her er der ingen grund til at rejse tiltale. Jeg er ikke ude på menneskejagt eller på, at vi skal have en hel serie af rigsretstiltaler mod ministre; men jeg er ude på, at det skal sikres, at ikke partipolitiske snævre interesser forhindrer de myndigheder, der nu engang er indsat til at skønne over ministrenes embedsførelse, og det er altså rigsretten, i at tage stilling til ministrenes embedsførelse.

Derfor mener jeg, vi må have en ministeransvarlighedslov, og jeg beklager meget, at den højtærede justitsminister har ment at kunne dække sig bag en kommission, hvis flertal har udtalt, at dels er en sådan ministeransvarlighedslov vanskelig at udarbejde, og dels bør vi ikke have den. Ingen kommission har myndighed til at sige, at grundlovens paragraffer ikke gælder, og derfor burde den højtærede justitsminister ikke kunne tillade sig at dække sig bag ved denne kommission.

Jeg er fuldt ud klar over, at lovforslaget, som det foreligger, kan have sine mangler. Jeg går ud fra, at de ærede forslagsstillere, som vi også har forstået på deres taler herfra, ikke mener, at dette er visdommens syv søjler, men at de er villige til at forhandle, og at de vil være glade, hvis man er i stand til at få en bedre lov ud af det, end lovforslaget i sig selv her antyder. Ja men så synes jeg virkelig, vi bør gå til